

FAN EIGEN HIEM

Helaas is dit het laatste nummer Ald Barradiel van het winterseizoen 2008/2009. De wintertijd heeft plaats gemaakt voor de zomertijd waardoor het dagelijks weer een uur langer licht is. Op Internet kun je wat geschiedenis achterhalen over de invoering van zomer- en wintertijd; zie verderop in deze Ald Barradiel. Maar er wordt niet gesproken over de jaren voor de Tweede Wereldoorlog, want ook toen was er kennelijk als sprake van zomertijd getuige een aankondiging van het muziekfeest in Minnertsga in augustus 1935. Daar staat: 'Aanvang 's morgens 10 uur (Z.T.) . . .' Volgens de redactie moet de afkorting Z.T. zomertijd betekenen.

We gaan dus de zomerperiode tegemoet. Dat betekent niet dat wij (bestuur en redactie) stilzitten en niets meer doen. Nee, de voorbereidingen voor het winterseizoen 2009/2010 zijn alweer in gang gezet. Artikelen verzamelen en nadenken hoe wij u nog beter historische informatie kunnen verstrekken over de oude gemeente Barradeel in de breedste zin van het woord: geschiedenis van panden, boerderijen, omgeving, personen enzovoort.

Het eerstvolgende nummer na de zomer komt in september uit. Tot die tijd moet u het even zonder Ald Barradiel doen. De redactie wenst u een goede zomerperiode.

BESTUURLIJK

De 3de Ald Barradiel alwer fan dit jier en yn april ús jiervergadering, dizze keer mar wer ris yn de Yeb Hettingaskoale yn Firdgum. Der is no wurk te sjen fan Jaap Aalders út Minnertsga. Foarhinne wurke hy oan de T.H. fan Delft op it mêd fan J.C.T. Hy mei graach niffelje mei bonken, in hiele aardigheid hwat hy der net allegear fan makket! Wij kinne werom sjen op in goed winter skoft mei trije goed gesochte en moaije jounnen: Roptasyl mei Kees Draaisma, ûnderierdske gongen en de Liauckama's troch Harm Zaagsma en oer skoalmasters út ús

alde gemeente troch Peter van der Meer. En as klapper de betinking fan ús 25-jierich bestean yn de sa taposlike romte fan Jilles en Betty Groeneveld. It wie in hiel moai weromsjen fan de ôfrune 25 jier!

En dan no wer fierder mei garjen/bewarjen en sjen litte wat ús feriening foar eagen stiet. Op dit stuit yn gearwurking mei oaren en yn oerlis mei Wetterskip Fryslân oer de foarnommen sloop fan de bunker. Eins moast dy bliuwe en in funksje krije oan de sa moaie route bij de sédyk lâns flak by it fiskersmonumint. Us feriening jouwt ek har meiwurking oan de doarpsaktiviteiten yn Tjsummearam om himmelfeartsdei hinne. It nijs der oer sil wol yn de streek-kranten komme.

Oan't sjen op de jiergearkomste.

Klaas-Evert Andringa (foarsitter)

LEDENNIEUWS

Nieuwe aanmelding:
P.P. Visser, Leeuwarden:
is geboren in Wijnaldum, ouders zijn eigenaar van het oude gemeentehuis van Barradeel

Ds. R.P. Yetsenga, Groningen:
is tevens lid van de Hiddinga-familie, Wijnaldum. De stamboom van deze familie is zo goed als gereed en zal binnen afzienbare tijd in druk verschijnen. Er zijn links naar de families De Haan (dorpsrechter Wijnaldum), Gercama (Dongjum), Hibma (Barradeel), Koopmans en Okkinga. Boerderijen: Oldehuis, Nijenhuis, Swingma State en aan de Haulewei (thans pension).

Beëindiging:
A.C.M. Zijlstra, Montfoort (1 januari 2009)

Adreswijziging:
D. Bosma van Klooster Lidlum naar Bolsward
Secretariaat Dorpsbelang
Tzummarum-Firdgum naar Sinaedawei, Tzummarum

ZOMER- EN WINTERTIJD

De eerste praktische toepassing van zomertijd was door de Duitse regering gedurende de Eerste Wereldoorlog, tussen 30 april 1916 en 1 oktober 1916. Kort daarop volgde ook het Verenigd Koninkrijk, voor het eerst van 21 mei 1916 tot 1 oktober 1916. Vervolgens voerde het Congres van de Verenigde Staten op 19 maart 1918 verschillende tijdzones in (die al sinds 1883 bij de spoorwegen in gebruik waren) en maakte de zomertijd officieel (in werking tredend op 31 maart) voor de rest van de Eerste Wereldoorlog. Het werd in 1918 en 1919 gedurende zeven maanden in acht genomen. De wet bleek echter zo onpopulair (hoofdzakelijk omdat men destijds meestal vroeger opstond en eerder naar bed ging dan tegenwoordig) dat deze werd afgeschaft.

Ook in de Tweede Wereldoorlog was de zomertijd in gebruik. In het Verenigd Koninkrijk kende men zelfs een dubbele zomer- en wintertijd.

De oliecrisis van 1973, die tot een golf van energiebesparende maatregelen leidde, was voor veel landen aanleiding om opnieuw de zomertijd in te voeren. Frankrijk deed dat als eerste Europees land in 1976. Veel West-Europese landen volgden het jaar daarop. West-Duitsland wachtte nog tot 1980, totdat hierover een afspraak met Oost-Duitsland was gemaakt.

Bron: Wikipedia (Internet)

BEPPE OOIEVAAR

In 1959 vierde 'beppe Ooievaar' haar negentigste verjaardag in Minnertsga. De toenmalige weduwe Lolkje Douma-Faber en oud-baakster stond in de omgeving bekend als 'beppe Ooievaar'. Bij nacht en ontij stond zij klaar en heeft in haar carrière tussen de tweehonderd en driehonderd 'lytse poppen' gebakerd.

'Beppe Ooievaar' is bepaald niet uit weelde baker geworden en evenmin was het haar roeping. Het was bittere noodzaak om de schamele verdiensten van haar man wat aan te vullen. *'Als er één armoede heeft gekend, ben ik het wel'*, vertelde zij toen aan een journalist van de Leeuwarder Courant. *'Ik heb zelf zes kinderen het is meer dan één keer voorgekomen dat zij met de honger in de hals naar bed gingen. En de paar centen die de kinderen met nieuwjaarswensen ophaalden, heb ik vaak moeten gebruiken om klompjes te kopen'*. Maar al die zorgen, hebben 'beppe Ooievaar' nimmer klein gekregen. Zij heeft ze moedig en ook met een grote blijmoedigheid gedragen. Zij had haar onverwoestbaar opgewekte humeur mee of zoals zij zelf zei: *'Ik haw nea in grynder west en dat wurd ik ek nea'*.

Lolkje Faber was een vrouw die wist van aanpakken. Na haar trouwen – zij was toen 21 jaar – heeft zij eerst vijftien jaar lang met de 'bôlekoer' gelopen om wat bij te verdienen. Pas op haar 35ste jaar is zij begonnen met het bakeren. Dat was in Firdgum, waar zij twee jaar heeft gewoond. Haar buurvrouw moest in de kraam en dokter Piebenga vond het prima dat Lolkje haar zou bakeren. Haar eerste kind was Wiebe Groeneveld geboren op 24 maart 1905 en die later in 1929 trouwde met Baukje Waardenburg.

Na Wiebe zijn er nog vele 'lytse poppen' door haar gebakerd, maar hoeveel dat precies zijn geweest heeft Lolkje niet opgeschreven. Dat kon zij ook niet, want schrijven heeft zij in die paar jaar dat zij naar school is geweest, nauwelijks geleerd. *'Mar rekkenje kin ik as de bêste. Ut de holle.'*, zo vertelde zij.

'Beppe Ooievaar' had overigens ook geen papierengeheugen nodig, want haar eigen geheugen was ook op haar bijna 90ste verjaardag nog steeds ijzersterk. Van ieder 'lyts popke' die zij de eerste luier had omgedaan, wist zij nog haarfijn naam en geboorte datum te noemen. De laatste van de reeks bakerkinderen was haar kleinzoon Izaak Tichelaar en zij was toen al enkele jaren de tachtig gepasseerd. Lolkje is opgehouden met bakeren omdat haar ene been niet zo goed meer meewerkte en dat vond zij toen erg jammer: *'Hwant nou is der mei it bakerjen jild te fertsjinjen. Ik ha nea mear hân as in daelder deis, mar faak krige ik mar in kwartsje. En soms haw ik it ek wol fergees dien, as in earme stumper it net betelje koe'*. Maar zij was verontwaardigd over diegenen die wel konden betalen maar dat niet deden. *'Hja soene it jild wol efkes bringe. Ja bringe! Noait bringe!'*

'Beppe Ooievaar' woonde de laatste jaren van haar leven in een huisje van de diaconie op de Rispinge in Minnertsga, rustig genietend van haar ouderdomspensioen. *'Dizze wike kin ik wer in moai protsje jild ophelje'*, vertelde zij glunderend de journalist van de krant. Deze journalist schreef verder nog dat hij of zij eerst voor de dichtedeur kwam om het interview af te nemen, want Lolkje was op verjaardagsvisite bij de vrouw van Romke Wijngaarden.

Uit de Leeuwarder Courant 10 januari 1959.

Naschrift redactie: Lolkje trouwde, 21 jaar oud, op 22-06-1889 in Barradeel met Jan Ruurds Viëtor Douma, 27 jaar oud. Jan is geboren op 24-06-1861 in Minnertsga, zoon van Ruurd Sijbrens Viëtor Douma en Fokje Heins Joostema. Hij is gedoopt op 07-09-1862 in Minnertsga. Jan is overleden op 21-04-1935 in Leeuwarden (Diaconessenziekenhuis), 73 jaar oud.

BADINRICHTING OOSTERBIERUM

Op 16 juni 1932 werd in Franeker een vergadering gehouden met het doel een bad- en zwemvereniging op te richten. Dit was op initiatief van de afdeling van 't NUT en een ingestelde commissie die bestond uit de heren J.A. Moullijn, Chr. Van Saarloos, A. Venema, J.C. Annokkee en S.J. Nijdam. Bij de vergadering waren ruim dertig belangstellenden aanwezig. Meteen na de oprichting gaven 31 personen zich op als lid. Voor de locatie van de inrichting werd voor het eerste seizoen gekozen voor Oosterbierum achter de zeedijk. Later zou men onderzoeken of het ook mogelijk was om een dergelijke bad- en zweminrichting in de Tzummarumervaart vlakbij de stad Franeker aan te leggen.

Van de locatie aan zee onder Oosterbierum bleek niet iedereen gecharmeerd te zijn. In augustus 1933 verschenen er ingezonden stukken in de krant van een 'Badgast' die er op wees dat deze locatie wel een erg gevaarlijke was vanwege de stroming en de afwezigheid van reddingsmateriaal etc. De secretaris van de Franeker Zwemclub, de club die waarschijnlijk de scepter zwaaide over de bad- en zwemgelegenheid, was gedwongen in een ingezonden stuk de tegenaanval in te zetten om te voorkomen dat zwemmers en badgasten weg zou blijven. Hoelang precies deze bad- en zwemgelegenheid heeft bestaan is bij de reactie niet bekend. Wellicht dat leden ons hierover wat meer kunnen vertellen.

Bron: Leeuwarder Courant

Colofon

Ledenadministratie	: Gerrit Bouma (secretaris)
Correspondentieadres	: Reiddomp 17, 9101 HJ DOKKUM
Telefoon	: 0519-241409
Email	: barradeel@oudbarradeel.nl
Website	: www.oudbarradeel.nl

Bankrekening RABO	: 32.55.38.271
Kamer van Koophandel	: 4000368